

Csiki Varga Tamás

Rekordszinten az EU támogatottsága az EP-választás után

36 éves csúcson áll az Európai Unióval kapcsolatos elégedettség a tagállamok lakossága körében – adta hírül a Kantar Hoffmann közvélemény-kutató által az Európai Parlament megbízásából készített legfrissebb Eurobarometer-felmérés.¹ A 2019. május 26-i EP-választást követő egy hónapon belül 28 tagállamban, közel 28 ezer válaszadó részvételével végzett közvélemény-kutatás kifejezetten az EP-választáson való részvétel motivációit vizsgálta.

Az eredmények nyomán több tekintetben fontos – pozitív – jelzéseket emelhetünk ki: a válaszadók 68%-a vélekedett úgy, hogy az EU-tagság előnyös volt országa számára. Néhány példa: Litvánia – 91%, Írország – 89%, Észtország – 87%, Lengyelország – 86%, Magyarország – 84%, EU-átlag – 68%, Egyesült Királyság – 59%, Olaszország – 57%. E néhány adatból is látható, hogy a gazdaságilag sikeres, felzárkózó, modernizálódó országok lakosai általánosságban elégedettek az uniós tagsággal. Az elmúlt egy évtizedben először 2017 októbere óta relatív többségben (48%) vannak azok, akik úgy érzik, számít a véleményük az EU-n belül, és ez 2018 júniusára abszolút többséggé is vált (56%). Néhány példa: Svédország – 86%, Dánia – 81%, Hollandia – 76%, Németország – 75%, EU-átlag – 56%, Magyarország – 55%, Lettország, Görögország, Észtország – 30%.

A véleményformálás és az uniós politikai folyamatok befolyásolási szándéka az EP-választás kapcsán is jól látható volt: 1994 óta először nőtt a részvételi arány, egyben a legmagasabb arányban (50,6%) vettek részt az uniós állampolgárok a választáson. A legmagasabb részvételi arányt Belgiumban (88%), Luxemburgban (84%) és Máltán (73%) láthattuk, a legalacsonyabbat Szlovéniában (29%), Csehországban (29%) és Szlovákiában (23%). Azonban ennél többet mond, hogy egyes tagállamokban jelentősen nőtt a szavazók száma: Spanyolországban (+17%), Németországban (+13%), Ausztriában (+15%), Romániában (+19%), Lengyelországban (+22%), Magyarországon pedig 14%-kal – amiből arra következtethetünk, hogy egyre több választó kívánja hallatni hangját európai szinten is.

Ugyancsak jelzésértékű, hogy a legnagyobb arányban a választói csoportok közül a fiatalok részvétele bővült: a 18–24 évesek közül 50%-kal többen mentek el szavazni, mint 2014-ben, de a 25–39 éves korosztályban is 12%-kal több szavazó járult az urnákhoz – azaz a fiatal korosztályok politikai érdeklődése és véleményformálási szándéka erősödik.

A választók motivációja szempontjából a legfontosabb érvek között szerepelt, hogy a részvétel állampolgársági kötelezettség (52%), hogy ki kívánták nyilvánítani támogatásukat az EU felé (25%), és hogy ezáltal változtatni képesek (18%), azaz szavazatuk számít.

¹ The 2019 elections. A pro-European – and young – electorate with clear expectations. First results of the European Parliament post-electoral survey, [online], 2019. 07. 12. Forrás: *Special Eurobarometer 915*. Kantar – European Parliament [2019. 07. 20.]

Ugyanakkor a franciák, görögök és britek jelentős arányban (mindegyik esetben 22%) azért szavaztak, hogy elégedetlenségüknek adjanak hangot (az uniós átlag 12%, Magyarországon 17%).

Az EU számára legfontosabb problémák között a gazdasági növekedés fenntartása (44%), az éghajlatváltozás (37%), az emberi jogok és a demokrácia propagálása (37%) és „az EU jövőbeni működési modellje” (36%) szerepelt, de hangsúlyos témaként jelent meg a bevándorlás (34%), a terrorizmus (26%), valamint a biztonság- és védelempolitika (25%) is.